

Stockholm 2016-01-26

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Remissvar

Betänkandet SOU 2015:68 Tjänstepension – tryggandelagen och skattereglerna (Fi 2015/03570/S1)

Svenska Pensionsstiftelser Förening (SPFA) är en ideell förening för större pensionsstiftelser som avses i 9a § tryggandelagen. Föreningens ändamål är att bevaka och driva frågor som berör pensionsstiftelser samt att utgöra remissorgan i sådana frågor. Föreningen har 50 medlemmar som tillsammans förvaltar ca 170 miljarder kr.

Yttrandet följer dispositionen och numreringen i rubricerat betänkande.

Sammanfattning

SPFA instämmer i att tryggandelagen behöver moderniseras och förtydligas samt att skattereglerna för olika tjänstepensionslösningar görs skatteneutrala för arbetsgivaren. SPFA anser att Tjänstepensionsbeskattningsutredningen har lyckats väl med sitt uppdrag och instämmer i de flesta förslagen. Det är viktigt att betänkandets förslag så snart som möjligt införs i lagstiftning, eftersom nuvarande regler inte medger full avdragsrätt vid tryggande i pensionsstiftelse.

SPFA tillstyrker att begreppet "allmän pensionsplan" bibehålls.

SPFA tillstyrker att tryggandelagen förtydligas så att arbetsgivare kan trygga avgiftsbestämda pensionsplaner i egen regi.

SPFA välkomnar att nuvarande praxis för beräkning av pensionsreserv enligt allmän pensionsplan bibehålls.

SPFA avstyrker förslaget att det ska vara möjligt att byta tryggande från pensionsstiftelse till tryggande i balansräkning, utslutande av det skälet att en sådan möjlighet på grund av

redovisningsregler riskerar att få negativa konsekvenser för arbetsgivare med stiftelsetryggande.

SPFA välkomnar att avdragsrätten för avsättning till pensionsstiftelse återgår till den tidigare ordningen, att avdragsrätt medges för att förmögenheten ska täcka pensionsreserven och att avdragsrätt även medges om förmögenheten gått ner under året. SPFA anser också att det är bra att det tydliggörs att pensionsreserven ska beräknas kollektivt (enligt den särskilda regeln om avdragsrätt för avsättning till pensionsstiftelse).

SPFA välkomnar också att avdrag medges för hela kostnaden vid byte av tryggande från pensionsstiftelse till pensionsförsäkring under förutsättning att högsta möjliga gottgörelse tas ut.

SPFA har också föreslagit förtydliganden i lagtexten bland annat när det gäller överlåtelse av pensionsutfästelser.

5 Tryggandelagen

5.4 Språkliga justeringar

I 12 § bör tilläggas, att pensionsstiftelse som är arbetsgivare får i den egenskapen utfästa pension.

5.7 Allmän pensionsplan

SPFA instämmer i utredningens förslag att begreppet "allmän pensionsplan" behålls, med den förändring av definitionen, som utredningen föreslår. Flera regler i tryggandelagen knyter an till begreppet, såsom möjligheten att redovisa pensionsutfästelser i balansräkningen och beräkning av pensionsreserven.

5.8 Pensionsreserv och utfallande pensionsbelopp

SPFA vill framhålla vikten av att det tydligt framgår i tryggandelagen att pensionsreserven och utfallande pensionsbelopp ska beräknas med ledning av de grunder som fastställs i allmän pensionsplan. Den absolut största delen av tryggande i pensionsstiftelse sker idag enligt allmän pensionsplan. Med den nya definitionen av begreppet pensionsreserv blir det också tydligt att övriga åtaganden enligt allmän pensionsplan, som är direkt hänförliga till den intjänande pensionen omfattas av tryggandelagen.

5.9 Värdering av pensionsutfästelser m.m.

För pensionsborgenärerna är det viktigt att värderingen av pensionsutfästelserna sker med realistiska antaganden allt i syfte att pensionsreserven i balansräkningen eller "panten" i

pensionsstiftelsen har ett tillräckligt stort värde för att säkerställa pensionsborgenärernas rätt. Detta säkerställs genom utredningens förslag att pensionsreserven och utfallande pensionsbelopp ska ske med ledning av de grunder som fastställs i allmän pensionsplan eller om sådana grunder inte finns, enligt grunderna i tryggandelagen kompletterat av Finansinspektionens verkställighetsföreskrifter. Det är värt att här notera att tvåpartsförhållandet i allmän pensionsplan (arbetsgivare och central arbetstagarorganisation) borgar för väl avvägda beräkningsgrunder i allmän pensionsplan.

Pensionsborgenärernas trygghet avgörs enligt SPFAs uppfattning inte främst av hur pensionsreserven ska beräknas. Tryggandet sker genom att arbetsgivaren gör avsättning i balansräkning i kombination med kreditförsäkring eller avsättning till en pensionsstiftelse. Om arbetsgivarens åtagande är kreditförsäkrat omfattar kreditförsäkringen den intjänade pensionen, oavsett pensionsreservens värdering från tid till annan.

Värderingen av pensionsreserven har betydelse inte enbart för pensionsborgenärerna utan även för arbetsgivarens andra borgenärer och eventuella investerare. Pensionsreservens storlek påverkar också om överskott föreligger enligt 15§ tryggandelagen. I den internationella redovisningsstandarden IAS 19 föreskrivs hur pensioner ska redovisas för att möjliggöra jämförelser mellan företag. Här är det främst investerarperspektivet som är grunden för det internationella regelverket.

5.11 Byte av tryggandeform

Utredningens förslag:

Utredningen föreslår att det ska vara civilrättsligt möjligt att byta från tryggande i pensionsstiftelse till tryggande i balansräkning om pensionsutfästelserna följer allmän pensionsplan.

SPFAs yttrande:

SPFA instämmer att det kan vara fördelaktigt för en arbetsgivare att byta tryggande av utfästelser enligt allmän pensionsplan i pensionsstiftelse till balansräkning av de skäl som utredningen anger på sid 199. Emellertid är möjligheten att kunna byta från stiftelsetryggande ytterst begränsad för de allra flesta arbetsgivare, eftersom PRI Pensionsgaranti kräver fullgoda säkerheter för kreditförsäkringen om det inte längre finns en pant i form av stiftelsen.

Rådet för finansiell rapportering har framfört till utredningen att, om tryggandelagen ändras så att gottgörelse kan tas ut vid överföring från stiftelsetryggande till tryggande i balansräkningen, det kan ifrågasättas om dagens nettoredovisning är förenlig med god redovisningssed och IFRS. Om det krävs en bruttoredovisning kan företagens balansräkningar öka med väsentliga belopp. Det skulle kunna medföra väsentligt förändrade nyckeltal för svenska företag och effekter på bolagens finansiering.

Efter att ha tagit del av dessa synpunkter, som även framförts från Bokföringsnämndens representant i expertgruppen, anser SPFA att de konsekvenser som en eventuell förändring av

redovisningsreglerna innebär är så allvarliga att vi uteslutande av det skälet avstyrker förslaget. Även om man i så fall måste förtydliga i tryggandelagen att byte från stiftelsetryggande till balansräkning inte i något fall är tillåtet, överväger möjligheten att fortsätta att nettoredovisa skulden de negativa konsekvenserna av ett sådant lagstadgande. Om möjligheten att nettoredovisa skulden tas bort kommer stiftelsetryggande att ge sådana negativa konsekvenser för företagen att tryggandeformen kanske inte över huvud är ett alternativ. Vi har även tagit i beaktande att förmodligen skulle endast ett fåtal mycket kreditvärdiga företag kunna kreditförsäkra hela pensionsskulden.

5.13 Upphörande av näringsverksamhet

Utredningens förslag:

Utredningen anför att det i tryggandelagen saknas regleringar av övertagande av pensionsutfästelser mellan arbetsgivare i andra fall än i samband med att näringsverksamhet överförs, med undantag för en specialbestämmelse i 26 § om överföring mellan arbetsgivare, som har andelar i en gemensam pensionsstiftelse. Utredningen föreslår ingen ändring i denna del.

SPFAs yttrande:

Det är av största vikt för företag som ingår i en koncern, att kunna anpassa och strukturera verksamheten så effektivt som möjligt. I detta sammanhang är det angeläget att det också i praktiken är möjligt att överlåta pensionsutfästelser enligt allmän pensionsplan utan att näringsverksamheten övergår. I samband med att pensionsutfästelser överlåts till annan arbetsgivare, även i de fall utfästelserna omfattar tidigare anställda, bör tillsynsmyndigheten få medge att samtycke inte behöver inhämtas om efterträdaren kan anses god för pensionsutfästelsen.

Endast pensionsutfästelser som hos efterträdaren fortsatt följer av allmän pensionsplan bör omfattas av regleringen, då det därigenom säkerställer att pensionsfordringen är tillräckligt tryggad.

23 §

Utredningens förslag:

Om en näringsverksamhet går över från en arbetsgivare till en annan och det i samband med övergången avtalas om att ansvaret för en pensionsutfästelse ska flyttas över på efterträdaren, ska samtycke till överflyttningen inhämtas från innehavaren av pensionsfordringen. Tillsynsmyndigheten får medge att samtycke inte behöver inhämtas, om efterträdaren kan anses god för pensionsutfästelsen.

Förslag till tillägg:

Om ansvaret för en pensionsutfästelse enligt allmän pensionsplan flyttas från en arbetsgivare till en ny arbetsgivare till vilken överlåtaren får lämna koncernbidrag enligt 35 kap inkomstskattelagen utan att näringsverksamhet går över, ska samtycke till överflyttningen inhämtas från innehavaren av pensionsfordringen. Tillsynsmyndigheten får medge att samtycke inte behöver inhämtas, om efterträdaren kan anses god för pensionsutfästelsen.

6 Skattereglerna**6.4 Tryggande i egen regi****Utredningens förslag:**

Utredningen föreslår att avdragsrätten i 28 kap. 13§ inkomstskattelagen utvidgas så att en arbetsgivare ska kunna göra överföringar till pensionsstiftelse med avdragsrätt så att förmögenheten täcker pensionsreserven. Denna ska enligt förslaget beräknas för samtliga anställda. Bestämmelsen i 2 st i 13§ ändras så tillvida stiftelsens förmögenhet ska beräknas vid utgången av beskattningsåret enligt lagen om avkastningsskatt. Möjligheten att beräkna förmögenheten vid årets ingång eller till 80% tas bort.

SPFAs yttrande:

SPFA välkomnar att avdragsrätten återgår till den tidigare ordningen att avdrag medges för att förmögenheten ska täcka pensionsreserven. Vi instämmer i den problembeskrivning om beräkning av pensionsreserven som utredningen uppmärksammat på sid 258. Vid beräkning av avsättningsbehovet till en pensionsstiftelse summeras pensionsreserven för samtliga anställda och tidigare anställda, vilket innebär att pensionsutbetalningar till tidigare anställda minskar den totala pensionsreserven. Av praktiska skäl bör pensionsreserven därför beräknas genom summan av samtliga pensionsreserver.

Om det är underskott i pensionsstiftelsen måste arbetsgivaren ofta fylla på förmögenheten i stiftelsen. Många större arbetsgivare väljer att göra löpande avsättningar till pensionsstiftelsen under året för att jämna ut kassaflöden under året. Det kan också vara ett krav enligt kollektivavtalet att göra löpande avsättningar.

SPFA har förståelse för att utredningen av neutralitetsskäl tar bort möjligheten att värdera förmögenheten till 80% eller vid årets ingång. Med den föreslagna förändringen medges ändå full avdragsrätt om förmögenheten minskat under beskattningsåret.

6.5 Byte av tryggandeform

Utredningens förslag:

Utredningen föreslår att avdragsbegränsningen i 28 kap 17§ inkomstskattelagen tas bort under förutsättning att högsta möjliga ersättning (gottgörelse) tas från pensionsstiftelsen. Även utfästelser som tryggas genom värdetillväxt föreslås vara avdragsgilla om kostnaden för det nya tryggande ryms inom kompletteringsregeln.

SPFAs yttrande:

SPFA instämmer i utredningens förslag att avdragsbegränsningen vid byte från tryggande i pensionsstiftelse till tryggande i pensionsförsäkring inkomstskattelagen tas bort. Skälen till att en arbetsgivare byter från tryggande i pensionsstiftelse till pensionsförsäkring varierar, men det är inte ovanligt att arbetsgivaren måste lösa in åtaganden i pensionsförsäkring på grund av villkor för kreditförsäkring. Kostnaden för inlösen i pensionsförsäkring beräknas enligt de premiegrunder försäkringsbolaget tillämpar. Premiegrunderna baseras på ett antal parametrar såsom antagande om livslängd, ränta för nuvärdesberäkning, driftskostnader och säkerhetstillägg. Dessa parametrar skiljer sig från de beräkningsparametrar som används vid beräkning av pensionsreserven som tryggats i pensionsstiftelsen. Eftersom försäkringsbolagen har särskilda kapital- och buffertkrav tillämpas ofta mycket försiktiga antaganden, vilket får till följd att kostnaden för inlösen överstiger (vanligen 30-40%) den pensionsskuld som tryggats i pensionsstiftelsen, se exempel nedan.

Om arbetsgivaren tryggar åtagandena i pensionsförsäkring från början hade försäkringspremierna varit avdragsgilla om kostnaderna inte överstigit vad som är avdragsgillt enligt 28:5 (huvudregeln). Med nuvarande regler föreligger således en betydande brist i neutralitet mellan olika tryggandeformer.

Inlösen	Kr
Pensionsreserv	275 000 000
Pensionsstiftelse	295 000 000
Inlösenpremie försäkring	357 000 000
Gottgörelse	295 000 000
Avdragsgill kostnad	295 000 000
Ej avdragsgill kostnad	62 000 000

Eftersom det varit oklart hur bestämmelsen om att pensionsutfästelser ”som tidigare tryggats med avdragsrätt” ska tolkas när det gäller utfästelser som tryggas genom värdetillväxt är det bra att detta förtydligas.

6.6 Byte av arbetsgivare och övertagande av pensionsutfästelse

Utredningens förslag:

Utredningen föreslår att ersättning som lämnas vid övertagande av en pensionsutfästelse som är tryggade med avdragsrätt ska dras av även om näringsverksamhet inte övergår, om utfästelsen övertas av ett koncernbolag som överlåtaren får lämna koncernbidrag till med avdragsrätt.

SPFAs yttrande:

SPFA tillstyrker förslaget.

Med vänlig hälsning

Annette Tiljander
Ordförande SPFA